

samlede ramme for radioens virksomhed, således at der inden for denne ramme er tillagt radioen en vidtgående selvstændighed.

Ad 2.

Udgangspunktet for behandlingen af den radiolov, der blev vedtaget den 8. juni 1973, var med hensyn til forslaget § 6 at fastslå betydningen af, at Danmarks Radio siden sin oprettelse har været betragtet som en selvstændig offentlig institution. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at bestemmelsen i § 6 er baseret på overvejelser i det af ministeriet for kulturelle anliggender den 27. august 1969 nedsatte udvalg til undersøgelse af en række juridiske og administrative forhold vedrørende Danmarks Radio. I lovbemærkningerne citeres bl. a. følgende passus fra udvalgets betænkning nr. 587 1970:

„Hensynet til informations- og ytringsfriheden og den kunstneriske frihed tilsiger, at der gives en radiospredningsvirksomhed en fri og uafhængig stilling i forhold til statsmagten, når det gælder programlægningen og programudførelsen. Herom er der formentlig almindelig enighed.

Vægtige grunde kan imidlertid anføres for at sikre institutionen en udstrakt selvstændighed og uafhængighed også i andre henseender, nemlig med hensyn til dispositioner på de økonomiske og administrative områder.

For det første vil programfriheden kunne begrænses eller endda gøres illusorisk, hvis den ikke modsvares af en betydelig økonomisk og administrativ dispositionsfrihed for institutionens ledelse. Hvis institutionen skal have sine midler ved det offentlige mellemkomst, f. eks. ved at den bemyndiges til at opkræve licensafgifter hos seere og lyttere, følger det af sig selv, at den må respektere den økonomiske ramme, der lægges for virksomheden gennem regeringens eller den lovgivende forsamlings bestemmelse af afgifternes størrelse. Inden for denne ramme bør den imidlertid kunne disponere så frit som muligt, og der bør udvises varsomhed ved fastsættelsen af regler, der til skade for den programmæssige uafhængighed muliggør indgreb eller lægger bånd på dispositionsfriheden.

Argumentet for en vidtgående selvstændighed for radioen af hensyn til informations-

og ytringsfriheden tager i første række sigte på den mulighed, at en regering kunne nære ønske om ad indirekte vej at begrænse denne frihed. For fuldstændighedens skyld skal det tilføjes, at der undertiden også har været henvist til, at det i en anspændt udenrigspolitisk situation kunne være lettere for en regering at undgå indgreb over for informations- og ytringsfriheden i radio og TV, hvis radioinstitutionen som helhed fremtræder klart som en fra staten adskilt selvstændig institution“.

En ordning, hvorefter der gives ministeren mulighed for altid at hindre en bevillings gennemførelse, vil ikke kunne bringes i overensstemmelse med det på dette grundlag vedtagne princip om Danmarks Radio's selvstændighed som udtrykt i lovens § 6.

Med hensyn til det af folketingsudvalget stillede spørgsmål skal bemærkes, at udtrykket „en bevillings gennemførelse“ har en væsentlig anden betydning inden for Danmarks Radio's virksomhed end inden for f. eks. Filminstituttets eller Statens Kunstfonds virksomhed. Medens der inden for de sidstnævnte områder er tale om faste årlige uddelinger eller relativt få større dispositioner, er der inden for radioens område tale om dispositioner i et kontinuerligt forløb på mange niveauer, nemlig selve radioens programvirksomhed. Man kan næppe forestille sig en ministerkontrol i den anførte betydning indført på anden måde end ved ophævelse af Danmarks Radios — i sidste instans radiatorådet's — selvstændige stilling, således at institutionen henlægges under kulturministeriet med kulturministeren som ansvarlig chef for hele virksomheden, herunder programvirksomheden, og med et reguleret forhold mellem institution og minister, der nærmest leder tanken hen på en direktoratsordning.

Mindre vidtgående ordninger, hvorefter gennemførelsen af konkrete bevillinger, eksempelvis til bestemte udsendelser, kan indbringes for ministeren efter begæring af enkelte medlemmer af radiatorådet, og som strækker sig ud over den gældende regel i forretningsordenens § 8, stk. 2, ville — udover at stride mod det ovennævnte princip om radioens programmæssige selvstændighed — ved en institution af radioens størrelse og efter arten af dens opgaver efter ministeriets opfattelse være praktisk uigen-